

ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА СЛУЖБА

Младеновац

Стојана Новаковић 2 ,011/8231-331,8233-417
e-mail: pss.kosmaj@my-its.net

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде
Сектор за рурални развој
www.psss.rs

Садржај:

Бесплатна агрохемијска анализа земљишта
(Виолета Величковић дипл.инг.)

Регулисање родности код јабуке
(Драгољуб Глишић, инг.)

Сузбијање корова у пшеници
(Љиљана Крсмановић дипл. инг.)

Заштита воћа
(Љиљана Крсмановић дипл. инг.)

Исхрана музних крава
(Радовановић Бранислав дипл. инг.)

Дислокација сиришта
(Перић Предраг дипл. инг.)

12. април 2010. године, тираж 300 примерака

БЕСПЛАТНА АГРОХЕМИЈСКА АНАЛИЗА ЗЕМЉИШТА

Пољопривредна саветодавна служба -Младеновац, на основу Уредбе Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде врши акцију БЕСПЛАТНЕ АГРОХЕМИЈСКЕ АНАЛИЗЕ ЗЕМЉИШТА за све регистроване пољопривредне произвођаче.

Агрохемијска анализе земљишта обухвата испитивање: киселости земљишта, калцијум-карбоната, калијума, фосфора, азота и хумуса као и препоруку за употребу врсте ђубрива и количине ђубрива. Овим се постиже рационалнија производња, значи имаћемо веће приносе а са мањим улагањима.

Узорак се узима са сваке парцеле на следећи начин:

- са сваке парцеле узети узорак са што више места (20-25 места) са дубине од 0-30 цм. са ратарских парцела и са дубине од 0-30 цм и 30-60 цм са воћарских парцела (2 узорка),
- убодом ашова извадити земљу,
- узети део земље са целе дужине ашова, ставити у кофу и исти поступак поновити са што више места на парцели,
- након тога земљу у кофи добро измешати,
- од те измешане земље одвојити у кесу до 1 кг.-то је један узорак,
- сваку кесу-узорак са те парцеле обележити.

Уз донети узорак са собом понети и следећу документацију:

- картицу о регистрацији пољопривредног газдинства,
- потврду о пререгистрацији из 2010 год.
- картицу из банке са бројем рачуна,
- број парцеле са које је узет узорак,
- површину парцеле са које је узет узорак,
- потес парцеле са које је узет узорак.

Важи само за парцеле пријављене при регистрацији, као и парцеле са Уговора о закупу. Број узетих узорака није ограничен и пожељно је узети са свих парцела, како ратарских тако и са воћарских парцела.

Сви заинтересовани регистровани произвођачи, могу да се јаве Пољопривредној саветодавној служби -Младеновац, ради добијања додатних информација на телефоне 8231-331 или 8233-417.

Виолета Величковић дипл.инг.

РЕГУЛИСАЊЕ РОДНОСТИ КОД ЈАБУКЕ

Постизање високих и редовних приноса плодова доброг квалитета у засаду јабуке могуће је једино конбинованом применом агро и помотехничких мера као што су зрела(зимска) резидба, зелена (летња) резидба, проређивање плодова, правилна исхрана и наводњавање. Редовно извођење ових операција посабан значај има у интензивним засадима у густом склопу и код сорти које имају склоност ка алтернативном рађању као што су златни делишес, фуџи, елстар, глостер и др.

РОДНИ ПОТЕНЦИЈАЛ СОРТИ ЈАБУКЕ

Родни потенцијал је способност дрвета јабуке да формира родне пупољке у круни. Праненљив је и зависи од многих биотичких и абиотичких фактора као што су: сорта, подлога, помотехничке мере, климатски фактори, болести штеточине и корови. У нашим условима сорта златни делишес има највећи родни потенцијал. Код сорти које имају високо заматање плодова тешко је алтернативну родност отклонити само резидбом, већ се обавезно мора вршити хемиско и ручно проређивање плодова.

Број убраних плодова јабуке у односу на број опрашених цветова

Сорта	Удео убраних плодова %
Ајдаред	6,2-13,7
Грени смит	11,0-23,0
Јонаголд	7,6-8,6
Златни делишес	17,4-22,5
Глостер 69	16,9-19,5

На потенцијалну родност пупољака може се утицати исхраном воћака, наводњавањем и пробирном бербом. Цветни зачеци у пупољцима диференцирају се све до краја вегетације. Присуство плодова на стаблу инхибира њихово формирање тако да се ранијом или пробирном бербом може утицати на бољу потенцијалну родност. Родност пупољака на наборитим родним гранама сорте редичиф је знатно већа код стабала где је берба извршена у првој декади септембра. У просеку је потенцијална родност пупољака већа код стабала где је вршена ранија берба.

Родни потенцијал утврђује се методом прављења уздужног пресека пупољака и посматрањем под лупом како бих се утврдило присуство зачетака цветних елемената. Из свих делова круне воћака узима се узорак од по 50 родних пупољака од сваке категорије родних гранчица. По један узорак се узима за сваку сорту, подлогу и таблу посебно.

Глишић Драгољуб инг.

СУЗБИЈАЊЕ КОВОРА У ПШЕНИЦИ

У усевима пшенице практично најважнији начин борбе против корова је примена хербицида. За сузбијање корова користи се велики број препарата који садрже једну или више активних материја. Избор препарата треба извршити тек после детаљног прегледа парцела и утврђивања присутних врста корова. Најчешћи корови на нашим парцелама пшенице су широколисни корови и они проузрокују и највеће штете.

За сузбијање широколисних корова осим врста „Galium aparine“ у фази од пуног бокорења па до почетка влатања могу се користити препарати : **Maton; Monosan herbi; Korovicid; Monosan-S.**

За сузбијање широколисних корова укључујући и „galium aparine“ у овој фази развоја пшенице користе се следећи препарати: **Starane; Granstar; Starane; Lontrel 418-C; Lanacet; Grodil; Hussar; Optica combi; Orbit; Satis 18-WP; Secator; Meteor-R**

Упозорење: Пошто се пшеница налази у различитим фазама развоја јако је битно да се изабере прави хербицид ,јер већина пшеница је прошла фенофазу развоја где могу да се користе препарати на бази 2,4 D.

Љиљана Крсмановић дипл.инг.

ЗАШТИТА ВОЋА

Заштита шљиве, вишње и трешње

У ово периоду у фази бубрења пупољака ко није урадио неопходно је обавити „**плаво прскање**“ неким од препарата на бази бакра (**Blauvit 0,07 % ; Bakrocid 0,07 % ; Bakarni kreč 0,5 %**). После овог третирања ,врло брзо улазимо у фенофазу „**белих кокица**“ код коштичавог воћа,а у тој фази најзначајнија је заштита од **Monillie spp.**,болести сушења гранчица и трулежи плодова.

Зато је неопходно припремити неки од препарата који се користе против инфекције од ове болести: **Chorus 75-WG 200gr/ha; Ronilan –DF 1,5 kg/ha; Signum 0,750 kg /ha ; Benlate; Benfugin; Galovit; Sumilex; Ronilan; Folikur; Octave; Acord, idr.**

Заштита брескве и кајсије

У зависности од сорте,ове воћне врсте се налазе у различитим фазама развоја и то од розе пупољака до фазе цветања,и у зависности од тога треба применити заштиту од **трулежи плодова и коврцавости листа** у неким случајевима и **против биљних ваши**, избор препарата се ограничава на : **Chorus75-WG 0,2kg/ha; Ciram 0,25 %; Delan 0,05%/ha ;Clarinet ;Signum ; Calypso 480- SC 0,2 l/ha) –против биљних ваши.**

Најбоље се одредити за комбинацију препарата нпр.: Delan + Clarinet или Ciram+ Chorus или Delan+ Signum идр.

Заштита јабуке, крушке

У повољним климатским условима чађава краставост плода (*Venturia inaequalis*) је најопасније обољење јабуке, јер утиче на принос и тржишну вредност плодова. Гљива презимљава на опалом лишћу у воћњаку. Влажењем опалог лишћа у пролеће долази до ослобађања презимелих спора које ношене ветром доспевају на лист и цвет. У капи воде клијају и остварују инфекцију. После периода инкубације појављују се симптоми на деловима цвета и младом лишћу у виду тамнозелених пега. На плодовима се формирају мркозелене или сиве пеге у виду красте. Испод њих ткиво престаје да расте, па долази до неправилног плода и појаве пукотина.

Најуспешнија заштита је превентивна, па је потребно фунгициде применити већ од фазе “**мишје уши**” па до краја опасности од примарних инфекција. На почетку вегетације препоручује се примена фунгицида који имају добро деловање при нижим температурама.

У циљу смањења опасности од развоја резистенције патогена користити фунгициде различитог механизма деловања, често у комбинацији са контактним препаратима. Навешћемо само део могућих комбинација за успешну заштиту у овом периоду.

Новија група-Аnilinopirimidini (**Chorus,Clarinet**)-показали бољу ефикасност од осталих на ниским температурама (од 8 целз.) и добру заштиту лисне масе,али кратак период заштите (4-7 дана) и лошу заштиту плодова јабучастог воћа.

- Без обзира на куративно деловање **Stroby DF** препоручује се његова превентивна примена и то у почетку вегетације (око цветања).

-За потпуну заштиту јабуке препоручујемо комбинацију **Stroby DF + Delan 700 WG**, која се показала као веома успешна и у најтежим годинама.

-Комбинација **Delan + Stroby + Score** је једна од врло ретких која је кишним годинама давала добар резултат.

Пепелница (*Podosphaera leucotricha*)-оштећује лист и леторасте и доводи до директних штета у приносу. Гљива презимљава у пупољцима који су заражени од претходне вегетације. Када се ови пупољци отворе на њима се развије гљива и формира споре. Ношене ветром оне доспевају на већ младо лишће, јер се здрави лисни пупољци пре отварају од заражених. На зараженим листовима формира се бела или пепељаста превлака.

Листови су врло осетљиви неколико дана након појаве из пупољка.

Ако се заразе цветови они се даље не могу развити у плод.

Пепелница се развија у условима сувог и топлог времена.

За остваривање заразе није неопходна кап воде као код чађаве краставости. Ако је лишће у условима кише веома влажно неће доћи до инфекције.

Резидбом уклонити заражене “беле гранчице”, а у току вегетације уклонити заражене младаре. Ове мере помажу, али је неопходна примена фунгицида.

ИСХРАНА МУЗНИХ КРАВА

Познато је да висока производња млека код крава музара зависи од више фактора. Они се могу сврстати у три групе и то: Селекција, смештај и нега и исхрана.

Сви ови фактори су важни за производњу млека, међутим овога пута задржаћемо се на исхрани музних крава.

Добра и квалитетна исхрана, избалансирана на све потребне састојке и у довољној количини обезбеђује максимално испољавање генетског потенцијала за високу производњу млека. Тако на пример крава која се храни готовим смешама прилагођеним за високу продукцију млека мора задовољити свим потребним састојцима како би животиња очувала здравље, а истовремено дала максималну количину млека. То ће се постићи уколико знамо колико свака крава појединачно даје млека како би се на основу тога саставио адекватан оброк.

Поред тога што се кравама могу давати готови концентрати уз прихрану одговарајућом кабастом храном (сеном или пашом) на газдинствима се могу правити оброци прилагођени оним хранивима које то газдинства поседују. Тако на пример у већини штала која држе сименталско говече навешћемо неколико таблица за исхрану музних крава која могу дати 25 л млека на дан.

Оброк за производњу 25 л млека на дан

без концентрата

са концентратима

Primeri jednostavnih obroka

Za proizvodnju od 25 kg mлека bez gotovih koncentrata

Hranivo, kg	I	II	III	IV
Seno lucerke	5	5		
Livadsko seno			5	5
Silaža kukuruza	25	25	25	22
Senaža lucerke		4		3
Kukuruz zrno	4	3	3	3
Pšenica zrno	1	1	1	1
Ječam zrno	1	1	1	1
Treber	3	3	3	3
Suvi rep.rezanac	1	1	1	1
Sojina sačma			1	0.5
Suncokretova sačma	3	2.5	3.5	3

Primeri jednostavnih obroka

Za proizvodnju od 25 kg mлека sa gotovim koncentratima

Hranivo, kg	I	II	III	IV
Seno lucerke	5	5		
Livadsko seno			5	5
Silaža kukuruza	25	25	25	22
Senaža lucerke		4		3
Koncentrat 18%	6	6	6	6
Treber	3	3	3	3
Suvi rep.rezanac	1	1	1	1

Радовановић Бранислав дипл. инг.

ДИСЛОКАЦИЈА СИРИШТА

Млечне краве су у време телења осетљиве на следеће метаболичке болести: Кетозу, задржавање плаценте, алкалозу и ацидозу бурага, дислокацију сиришта и синдром масне јетре.

Дислокација сиришта се најчешће јавља шест недеља по телењу. Нормалан положај сиришта је са десне стране у абдомену. При појави ове болести, долази до његовог померања лево, испод бурага (чешће) или више десно.

СИМПТОМИ

Неколико недеља након телења крава губи апетит што се негативно одражава на производњу млека (опада). Кравља балега је тврђе конзистенције, тамније боје, смрдљива и смањене запремине.

Крава слаби и обично дехидрира кроз неко време.

УЗРОЦИ

Прави узрок се не зна поуздано. Може настати када су контракције сиришта слабе или не постоје или због гасова у њему.

ЛЕЧЕЊЕ

Најбоље је консултовати ветеринара.

ПРЕВЕНЦИЈА

Најважнија је правилна исхрана крава на крају периода лактације, током засушења и након телења. За исхрану крава потребно је обезбедити доста квалитетних кабастих хранива која су богата целулозом.

Перић Предраг дипл. инг.